

Sygn. akt: III Ua 5/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 grudnia 2013r.

**Sąd Okręgowy w Ostrołęce, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych -
w składzie:**

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka (spr.)
Sędziowie:	SSO Bożena Beata Bielska SSR del. do SO Monika Obrębska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Bednarek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 09.12.2013r. **w O.**

sprawy z odwołania W. K.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy w gospodarstwie rolnym

na skutek apelacji odwołującego W. K.

od wyroku Sądu Rejonowego w Ostrołęce

z dnia 25.07.2013r. **sygn. akt** IV U 96/12

orzeka:

oddala apelację.

Sygn. akt III Ua 5/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 04.04.2012r., znak GO – (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił W. K. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy w gospodarstwie rolnym w dniu 30.12.2011r.

W. K. złożył odwołanie od ww. decyzji, wskazując, że uraz kolana, którego doznał wcześniej, nie powodował wielkich cierpień. Podał, że prowadzi niewielkie gospodarstwo rolne i nie stać go na wynajęcia kogoś do pomocy, a sam nie może pracować z powodu różnych dolegliwości.

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że W. K. w dniu 30.12.2011r. uległ wypadkowi, w wyniku którego doznał licznych obrażeń. Organ rentowy podkreślił, że poszkodowany w czasie zdarzenia, przebywał na zwolnieniu lekarskim z rozpoznaniem:

„zwichnięcia, skręcenia i naderwania stawów i więzadeł kolana lewego – S83” w wyniku doznanego wypadku przy pracy rolniczej, jaki miał miejsce w dniu 26.09.2011r. KRUS rozpatrując wniosek o wypłatę jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku zasięgnął opinii lekarza Regionalnego Inspektora Orzecznictwa Lekarskiego Kasy, który orzekł, że uraz kolana lewego, z którego nie był odwołujący wyleczony mógł przyczynić się do upadku z przyczepy w dlatego też zdarzenie – zdaniem organu rentowego - nie kwalifikuje się jako wypadek przy pracy rolniczej, ponieważ przyczyną jego powstania okazał się stan chorobowy, który powstał u poszkodowanego w wyniku wypadku jaki miał miejsce wcześniej. Z powyższych przyczyn organ rentowy nie uznał zdarzenia z dnia 30.12.2011r. za wypadek przy pracy rolniczej ze względu na brak przyczyny zewnętrznej, jako istotnego elementu wypadku i zaskarżoną decyzją Prezesa Kasy z dnia 04.04.2012r. odmówił W. K.prawa do jednorazowego odszkodowania z powyższego tytułu.

Wyrokiem z dnia 25.07.2013r. Sąd Rejonowy w Ostrołęce oddalił odwołanie.

W uzasadnieniu swego rozstrzygnięcia Sąd I instancji wskazał, że W. K. prowadzi samodzielnie gospodarstwo rolne, jest bezdzietnym kawalerem. W dniu 26.09.2011r. uderzony został belą siana w lewe kolano. Po wykonaniu badania USG stwierdzono szczelinę pęknięcia łąkotki przyśrodkowej, założono opaskę elastyczną. Dalsze leczenie kontynuowano w Poradni Chirurgicznej, otrzymał zwolnienie lekarskie na okres od 14.12.2011r. do 13.01.2012r. Na druku zaświadczenia o niezdolności do pracy w rubryce nr 15 „zalecenia lekarskie” wpisano nr 1, oznaczające, że „chory powinien leżeć”.

W dniu 30.12.2011r. odwołujący ponownie uległ wypadkowi, kiedy około godz. 11:25 na swoim podwórku załadowywał zbelowane siano ze stodoły na stojącą przyczepę ciągnikową. Podczas odczepiania pasa transportowego zabezpieczającego bele w wyniku energicznego szarpnięcia stracił równowagę i spadł z przyczepy na ziemię doznając urazu kręgosłupa. Został przewieziony do SP ZOZ w P., gdzie był hospitalizowany w Oddziale Urazowo - Ortopedycznym.

Decyzją z dnia 04.04.2012r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił W. K. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej na podstawie ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2008 r., Nr 50, poz. 291 ze zm.). W uzasadnieniu decyzji wskazano, że w dniu zdarzenia odwołujący był w trakcie leczenia urazu kolana lewego doznanego na skutek wypadku w dniu 26.09.2011 r. i przebywał na zwolnieniu lekarskim ze wskazaniem „chory powinien leżeć”.

Zdaniem Sądu, przeprowadzone postępowanie dowodowe, okoliczności wykonywania przez wnioskodawcę pracy w dniu 30.12.2011r. pozwalają przyjąć, iż zdarzenie to nie jest wypadkiem przy pracy rolniczej w myśl przepisów ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2008r. Nr 50, poz. 291), ponieważ przyczyną jego powstania okazał się stan chorobowy, który powstał u poszkodowanego w wyniku wypadku, jaki miał miejsce już w dniu 26.09.2011 r. Sąd oparł się na opinii biegłego z zakresu ortopedii G. K., który orzekł, że stan przedmiotowy lewego kolana w dniu 14.12.2011r. mógłby mieć wpływ na nieopanowanie zachowania równowagi i pośrednio być przyczyną wypadku w dniu 30.12.2011r. Skoro badający chirurg ocenił, że lewy stan kolanowy będzie niesprawny, co najmniej do 13.01.2012r., jak również analizując dokumentację lekarską biegły stwierdził, że doznany uraz lewego stanu kolanowego mógł mieć wpływ na wypadek w dniu 30.12.2011 r.

Do w/w opinii zastrzeżeń nie wniosła żadna ze stron.

Wobec powyższego Sąd Rejonowy uznał, że wszystkie przesłanki do uznania zdarzenia za wypadek przy pracy rolniczej nie zostały łącznie spełnione, a decyzja odmowna z dnia 04.04.2012r. jest prawidłowa i brak było podstaw do jej zmiany, dlatego na podstawie art. 477¹² § 2 k.p.c. w związku z art. 10 i 11 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. nr 7 poz. 25 z późn. zm.) odwołanie zostało oddalone.

Od powyższego wyroku apelację złożył W. K.. Orzeczeniu zarzucił: naruszenie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, poprzez jego błędną interpretację, prowadzącą do konkluzji, iż zdarzenie w wyniku którego doszło do przedmiotowego wypadku wnioskodawcy nie zostało wywołane przyczyną zewnętrzną, a tym samym nie stanowi wypadku przy pracy rolniczej. Wskazując na powyższe, wniósł o

zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie odwołania i zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawcy stosownego odszkodowania, ewentualnie uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że niezasadne jest bezkrytyczne oparcie wydanego w sprawie rozstrzygnięcia na opinii biegłego lekarza ortopedy. Zdaniem odwołującego z opinii biegłego nie wynika jednoznacznie, że uraz kolana z dnia 26.09.2011r. był jedyną i bezpośrednią przyczyną zdarzenia z dnia 30.12.2011r. Co więcej, ani organ, ani też Sąd I instancji nie kwestionowały okoliczności, że wnioskodawca stracił równowagę i spadł z przyczepy w wyniku energicznego szarpnięcia, a przy opisie zdarzenia nie było mowy o pozostających w całkowitym oderwaniu od ww. czynności ugięciu się nogi wnioskodawcy, czy też zachwianiu się i upadku spowodowanym jedynie bólem kolana. Odwołujący przytoczył wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 1980r., III PR 33/80 i z dnia 12.10.2007r., I UK 205/07, w których orzeczono o przyczynie zewnętrznej wypadku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja odwołującego się W. K. nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy nie uznał zdarzenia z dnia 30.12.2011r. za wypadek przy pracy w gospodarstwie rolnym, a co za tym idzie odmówił odwołującemu prawa do odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy gospodarstwie rolnym.

Bezsporne były okoliczności i urazy doznane podczas wypadków, którym uległ odwołujący się w dniach 26.09.2011r. i 30.12.2011r.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U.2013.1403 j.t.) jednorazowe odszkodowanie przysługuje ubezpieczonemu, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej.

Definicję wypadku rolniczego określa art. 11 ust. 1 pkt 1 ustawy, według którego za wypadek przy pracy rolniczej uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej albo pozostających w związku z wykonywaniem m.in. czynności na terenie gospodarstwa rolnego, które ubezpieczony prowadzi lub, w którym stale pracuje, albo na terenie gospodarstwa domowego bezpośrednio związanego z tym gospodarstwem rolnym.

Zgodnie z tym przepisem, na pojęcie wypadku przy pracy rolniczej składają się trzy elementy: nagłość zdarzenia, przyczyna zewnętrzna i związek zdarzenia z pracą rolniczą.

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy podkreślał co należy rozumieć przez przyczynę zewnętrzną, przytaczał poglądy doktryny oraz judykatury.

W wyniku powyższych rozważań Sąd I instancji słusznie przyjął, a Sąd Okręgowy ustalenia te podziela, iż w niniejszej sprawie wszystkie przesłanki do uznania zdarzenia za wypadek przy pracy rolniczej nie zostały łącznie spełnione. Zdarzenie, do którego w dniu 30.12.2011r. doszło z udziałem W. K. nie spełnia definicji wypadku przy pracy rolniczej, zatem odwołujący nie ma prawa do jednorazowego odszkodowania.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy wydał w oparciu o opinię powołanego w sprawie biegłego sądowego z zakresu ortopedii G. K., który orzekł, że stan przedmiotowy lewego kolana w dniu 14.12.2011r. mógł mieć wpływ na nieopanowanie zachowania równowagi i pośrednio być przyczyną wypadku w dniu 30.12.2011 r.

Odwołujący się W. K. w swojej apelacji podnosił, że biegły sądowy użył sformułowania „mógł”, co oznacza, że nie orzekł jednoznacznie o wpływie poprzedniego urazu na wypadek w dniu 30.12.2011r. Należy w tym miejscu wskazać, że w postępowaniu I-instancyjnym zastrzeżenia do powyższej opinii (prawidłowo doręczonej) nie wniosła żadna ze stron, przy czym odwołujący W. K. reprezentowany był w sprawie przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego – adwokata. Tymczasem obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 kpc), a ciężar udowodnienia

faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (art. 6 kc).

Zdaniem Sądu II instancji uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera obszerne wyjaśnienie, jakie fakty wskazane przez odwołującego Sąd Rejonowy uznał za udowodnione i w jakim zakresie sporządzona opinia została przez Sąd Rejonowy wykorzystana do ustalenia stanu faktycznego. W tym miejscu należy też za Sądem Rejonowym przytoczyć orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 27.09.2006r. I UK 105/06 gdzie zaznaczono, że ewentualne ustalenie, że ubezpieczony ze względu na charakter jego schorzeń kwalifikujących orzeczoną przez lekarza niezdolność do pracy rolniczej nie powinien być brać jakiegokolwiek udziału w świadczeniu lub nadzorowaniu wykonywania przez inne osoby zwykłych czynności rolniczych podlega rozważeniu przy ocenie okoliczności wyłączających prawo do świadczeń wypadkowych (art. 10 ust. 2 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników).

Zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 1 jednorazowe odszkodowanie nie przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli spowodował wypadek umyślnie albo wskutek rażącego niedbalstwa. Także ta okoliczność rzutowała na ocenę przyznania odwołującemu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, a odwołujący się nie wykazał, że praca podczas przebywania na zwolnieniu lekarskim nie nosiła znamion niedbalstwa, co więcej w odwołaniu wskazywał, że pomimo różnych dolegliwości (drętwienia palców rąk i nóg) nadal pracuje w swoim gospodarstwie rolnym, gdyż nie stać go na siłę roboczą.

Stanowisko Sądu I instancji, że do zdarzenia doszło na skutek wewnętrznych właściwości organizmu wnioskodawcy jest zatem trafne. Wykonywana przez wnioskodawcę praca i aktywność zawodowa pomimo wskazań lekarskich stanowiła rażące niedbalstwo, a to wyklucza prawo do wypłaty spornego świadczenia.

Mając na uwadze wszystkie powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalił.